

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 17510
Tarih : 17.04.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

43622

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

Kütüphaneler ve yayıncılık faaliyetleri, toplumun bilgiye erişim hakkının güvence altına alınması, kültürel üretimin desteklenmesi ve düşünsel çeşitliliğin korunması bakımından kamusal sorumluluğun temel alanlarından biridir. Bu kapsamda son dönemde yapılan açıklamalarda Türkiye genelinde halk kütüphanesi sayısının 1.300'ün üzerine çıktığı, kullanım alanının 800 bin metrekareyi aştığı ve yalnızca 2025 yılı içerisinde 52 yeni veya yenilenen kütüphanenin hizmete açıldığı ifade edilmektedir. Ayrıca yayıncılık sektörüne sağlanan desteklerin toplam tutarının 318 milyon TL'yi geçtiği belirtilmektedir.

Bu veriler, kütüphane altyapısında ve yayıncılık desteklerinde niceliksel bir artışa işaret etmekle birlikte, bu artışın ülke genelinde dengeli bir şekilde dağılıp dağılmadığı, kütüphanelerin erişilebilirliği, içerik çeşitliliği ve sağlanan desteklerin hangi ölçütlere göre ve kimlere yönlendirildiği hususlarında kamuoyuna açık, ayrıntılı ve karşılaştırılabilir verilerin sınırlı olduğu görülmektedir. Özellikle bölgesel eşitsizliklerin belirgin olduğu illerde, kişi başına düşen kütüphane sayısı, kitap sayısı ve kültürel hizmetlere erişim imkanlarının ülke ortalamasının gerisinde kalıp kalmadığı önemli bir soru olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, başta Diyarbakır olmak üzere pek çok ilde yurttaşların bilgiye erişim hakkının fiilen sınırlandırılmasına yol açabilecek bir risk taşımaktadır.

Öte yandan, farklı dil ve kültürlerde üretilen yayınların desteklenmesi ve kütüphanelerde bu yayınlara erişimin sağlanması, toplumsal çeşitliliğin korunması açısından temel bir gerekliliktir. Ancak bu alanda yürütülen politikalara ilişkin ayrıntılı verilerin ve uygulama sonuçlarının kamuoyuyla yeterince paylaşılmadığı görülmektedir. Yayıncılık alanına sağlanan kamu desteklerinin, bağımsız ve küçük ölçekli yayınevleri ile farklı dil ve alanlarda üretim yapan kuruluşlar bakımından ne ölçüde kapsayıcı olduğu da açıklığa kavuşturulması gereken bir diğer husustur. Kültürel üretimin çoğulcu bir zeminde gelişebilmesi, ancak bu destek mekanizmalarının adil, şeffaf ve erişilebilir olmasıyla mümkündür.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde il bazında halk kütüphanesi sayısı nedir? Bu kütüphanelerin metrekare büyüklüğü, kitap sayısı ve yıllık kullanıcı sayıları nelerdir?
- 2- Son beş yıl içerisinde açılan veya yenilenen halk kütüphanelerinin illere göre dağılımı nasıldır? Bu yatırımların planlanmasında hangi kriterler esas alınmaktadır?

- 3- Halk kütüphanelerinde görev yapan personel sayısı ve niteliği nedir? Kütüphanelerdeki personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 4- Halk kütüphanelerinde bulunan kitapların dil, tür ve konu dağılımına ilişkin veriler nelerdir? Farklı dil ve kültürlerde yayınlara erişimin artırılmasına yönelik bir politika bulunmakta mıdır?
- 5- Yayıncılık sektörüne sağlanan desteklerin toplam tutarı ne kadardır? Bu destekler hangi başlıklar altında verilmektedir?
- 6- Son üç yıl içerisinde kamu desteklerinden yararlanan yayınevleri hangileridir? Bu yayınevlerine sağlanan destek tutarlarının dağılımı nasıldır?
- 7- Yayıncılık desteklerinin verilmesinde hangi ölçütler esas alınmaktadır? Başvuru ve değerlendirme süreçlerinde şeffaflığın sağlanmasına yönelik ne tür mekanizmalar uygulanmaktadır?
- 8- Küçük ve bağımsız yayınevlerinin kamu desteklerinden yararlanma oranı nedir? Bu yayınevlerinin desteklere erişimini kolaylaştırmaya yönelik özel bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 9- Dezavantajlı bölgelerde yaşayan yurttaşların kütüphanelere erişimini artırmaya yönelik yürütülen projeler nelerdir? Mobil kütüphane uygulamalarının kapsamı ve illere göre dağılımı nasıldır?
- 10- Önümüzdeki dönemde kütüphane ve yayıncılık alanında planlanan yeni yatırım ve destek programları nelerdir?